

Nr 215.

Av herr **Holmström**, om revision av bestämmelserna angående firma-registrering av aktiebolag och ekonomiska föreningar.

De lagar och förordningar, vilka under de senaste decennierna reglerat olika företagstypers form, beskattning, registrering, offentliga kontroll m. m., de tillkommo under en tid, då förhållandena inom näringslivet och formerna för företagsamhetens bedrivande voro väsentligen annorlunda än nu. Under den tid, som förflutit sedan dessa lagar och förordningar trädde i kraft, ha många förändringar ägt rum. Företagens antal har ökat betydligt, aktiebolaget blivit en alltmer nyttjad form för företagsamhetens utövande, men den mest markanta förändringen har skett därigenom, att den ekonomiska föreningen såsom företagsform fått allt större användning. Stora företag och företagskoncerner drivas nuförtiden i den ekonomiska föreningens form, och dylika företag spela en betydande roll både inom distribution och produktion.

Genom den här berörda utvecklingen ha dessa två typer av juridiska personer, aktiebolag och ekonomiska föreningar, kommit att arbeta på i stort sett samma verksamhetsfält. Det är därför naturligt att allt starkare krav rests därpå, att de i lagstiftningshänseende och inför statliga och kommunala myndigheter i största möjliga utsträckning skulle likformigt behandlas.

Genom 1938 års beskattningsreform gavs av regering och riksdag ett betydelsefullt erkännande åt principen om likformig behandling av aktiebolag och ekonomiska föreningar. Konsekvensen bjuder att åtgärder vidtagas för att även i andra avseenden få denna likformighet i behandling genomförd.

En punkt, där nuvarande bestämmelser och arrangement medföra påtagliga olägenheter, är det skilda registreringsförfarandet för dessa två slag av juridiska personer. Registreringsmyndighet för aktiebolagen är patent- och registreringsverket medan motsvarande myndighet för de ekonomiska föreningarna är K. B. Många av de ekonomiska föreningarna ha ett eller flera dotterföretag i aktiebolagsform och kanske även dotterföretag i föreningsform. Dessa skola nu registreras på olika håll, vilket i hög grad måste försvåra uppnåendet av de syften för vilka registreringen tillkommit. Speciellt blir ju detta fallet då moderföretaget finns registrerat på ett håll och dotterbolagen på ett annat.

Frågan om en revision av bestämmelserna för näringsregistreringen är ingalunda ny. Justitieombudsmannen gjorde en framställning i ärendet till 1911 års riksdag. Åren 1921 och 1925 togs frågan upp i skrivelser till Kungl. Maj:t från olika handelskammare. Däri påtalades även den stora splittring som råder också beträffande handelsregisters förande enligt 1887 års firmalag.

Det är påtagligt att hela den ordning, som nu är gällande för handelsregister, föreningsregister och aktiebolagsregister, är behäftad med betydande olä-

genheter. En ganska genomgripande nyordning, som skapar större överskådlig-
het, bör därför snarast komma till stånd.

Under hänvisning till vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t
med begäran om utredning och förslag till ändrade bestä-
melser för firmaregistrering i syfte att uppnå större överskåd-
lighet samt därtill likformig behandling av aktiebolag och eko-
nomiska föreningar.

Stockholm den 23 januari 1939.

Nils Holmström.
